RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATOR GENERALNY

Warszawa, dnia 6 sierpnia 2012 r.

PG VIII TK 30/12

(K 12/12)

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY
KANCELARIA
wpł. dnia 07. 08. 2012
L.dz. ..... L. zał. .....

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

W związku z wnioskiem Grupy posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej o stwierdzenie niezgodności art. 80 ust. 1, art. 244 ust. 4 i art. 245 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 ze zm.) z art. 18 i art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

- na podstawie art. 27 pkt 5 w związku z art. 33 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.) -

przedstawiam następujące stanowisko:

1) **art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 ze zm.) jest zgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;**
2) **art. 244 ust. 4 i art. 245 ust. 1 ustawy wymienionej w pkt 1 jest zgodny z art. 18 i art. 32 Konstytucji RP;**

3) **postępowanie w zakresie badania zgodności art. 80 ust. 1 ustawy wymienionej w pkt 1 z art. 18 i art. 32 ust. 2 Konstytucji RP podlega umorzeniu na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym – ze względu na niedopuszczalność wydania wyroku.**

UZASADNIENIE

We wniosku skierowanym do Trybunału Konstytucyjnego Grupa posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej (dalej jako „Wnioskodawca" lub „Grupa posłów") domaga się stwierdzenia niezgodności z art. 18 i art. 32 Konstytucji przepisów art. 80 ust. 1, art. 244 ust. 4 i art. 245 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 ze zm.), dalej jako „ustawa o wspieraniu rodziny".

Uzasadniając zarzut niekonstytucyjności art. 244 ust. 4 i art. 245 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny, Wnioskodawca stwierdził, że ustawa ta zakłada likwidację publicznych i niepublicznych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych. Miały je zastąpić ośrodki adopcyjne utworzone przez marszałków województw w terminie do dnia 31 grudnia 2011 r. Wnioskodawca zaznaczył, że ustawodawca przewidział pewne możliwości kontynuowania działalności przez podmioty prowadzące ośrodki adopcyjno-opiekuńcze przed dniem wejścia w życie nowej ustawy. Na podstawie art. 245 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny marszałek województwa zleca bowiem prowadzenie niepublicznego ośrodka adopcyjnego na okres co najmniej 12 miesięcy podmiotom dotychczas prowadzącym niepubliczne ośrodki adopcyjno-opiekuńcze, w których w 2010 r. przeprowadzono co najmniej 20 procedur adopcyjnych zakończonych przysposobieniem dziecka. Inaczej została natomiast uregulowana kwestia dalszego bytu publicznych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych. Zdaniem

Wnioskodawcy, ustawodawca określił „dla publicznych ośrodków adopcyjnych limit, potrzebny dla dalszego ich funkcjonowania, na poziomie 10 zakończonych przysposobieniem procedur adopcyjnych w 2010 r." (art. 244 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny).

Grupa posłów argumentuje, że „zróżnicowanie limitacyjne z art. 244 ust. 4 i art. 245 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest konstytucyjnie niewłaściwe, bo zarówno publiczne ośrodki adopcyjne i niepubliczne ośrodki adopcyjne utworzone są dla tożsamego celu."

W konsekwencji, w ocenie Wnioskodawcy, zaskarżone przepisy godzą w zasadę równości (art. 32 Konstytucji), ponieważ, przyjmując niejednolite limity mogące być wyznacznikiem dla powstania ośrodków adopcyjnych (20 procedur adopcyjnych - w przypadku niepublicznych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, 10 procedur adopcyjnych - w przypadku publicznych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych), prowadzą do dyskryminacji niepublicznych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych. Tym ośrodkom stawia się o wiele bardziej restrykcyjne wymagania niż publicznym ośrodkom adopcyjno-opiekuńczym.

Z kolei dla uzasadnienia niezgodności art. 244 ust. 4 i art. 245 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny z art. 18 Konstytucji, gwarantującym ochronę i opiekę nad rodziną, Wnioskodawca podniósł, że po likwidacji ośrodków adopcyjno-opiekuńczych zostały powołane ośrodki adopcyjne, których liczba może być mniejsza. Zmniejszeniu ulegnie przede wszystkim liczba niepublicznych ośrodków, „bo ich działanie będzie uzależnione od osiągnięcia progów limitacyjnych przeprowadzonych adopcji zakończonych przysposobieniem wskazanych w art. 244 ust. 4 i art. 245 ust. 1 ustawy". Skutkiem tego będzie utrudnienie procedur adopcyjnych, które doprowadzi do „drastycznego zmniejszenia ilości przeprowadzanych adopcji".

Wnioskodawca, formułując następnie zarzut naruszenia przez art. 80 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny zasady równości (art. 32 Konstytucji), stwierdził, że zakwestionowany przepis wprowadza zróżnicowanie kwot

świadczeń na pokrycie tych samych kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka. W przypadku bowiem rodzin zastępczych spokrewnionych świadczenie to zostało określone na kwotę 660 zł miesięcznie, podczas gdy rodzinom zastępczym niezawodowym, zawodowym i rodzinnym domom dziecka zagwarantowano świadczenie w kwocie 1000 zł miesięcznie.

Wnioskodawca dowodzi, że niewspółmierne zmniejszenie dla rodzin zastępczych spokrewnionych wysokości świadczeń na wykonywanie tych zadań nie znajduje żadnego uzasadnienia. Obowiązki wykonywane przez rodziny zastępcze spokrewnione są bowiem tożsame z obowiązkami, jakie zostały powierzone rodzinom zastępczym niezawodowym, zawodowym oraz rodzinnym domom dziecka. W tej sytuacji, w ocenie Grupy posłów, brak jest uzasadnionych powodów do różnicowania wysokości świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w zależności od tego, czy rodzina zastępcza jest biologicznie spokrewniona z dzieckiem, czy są to dla niego ludzie zupełnie obcy. Wnioskodawca uważa, że dyskryminacji tego rodzaju nie mogą usprawiedliwiać żadne przepisy ani żadne przyczyny.

Ponadto w odniesieniu art. 80 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny wysunięto zarzut naruszenia art. 18 Konstytucji. Zarzutu tego jednak nie uzasadniono, o czym mowa w dalszej części niniejszego stanowiska.

Grupa posłów przedmiotem zaskarżenia w niniejszej sprawie uczyniła trzy przepisy, tj. art. 80 ust. 1, art. 244 ust. 4 i art. 245 ust. 1, zamieszczone w ustawie o wspieraniu rodziny. Ustawa ta jest nowym aktem prawnym, gdyż została uchwalona w dniu 9 czerwca 2011 r. i po ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw z dnia 21 lipca 2011 r. weszła w życie – zasadniczo – z dniem 1 stycznia 2012 r.

Ustawa o wspieraniu rodziny zastąpiła funkcjonujące uregulowania dotyczące systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej nad dziećmi, które głównie były zamieszczone w rozdziale 4., zatytułowanym „Opieka nad

dzieckiem i rodziną", ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.), a także wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych.

Ustawę o wspieraniu rodziny uchwalono na podstawie dwóch projektów ustaw: poselskiego projektu ustawy o rodzinnej opiece zastępczej (druk sejmowy nr 628/VI) oraz rządowego projektu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (druk sejmowy nr 3378/VI).

Jak wynika z uzasadnienia pierwszego z wymienionych projektów, jego celem było zebranie w jednym akcie normatywnym regulacji dotyczących rodzinnej opieki zastępczej w celu stworzenia systemu opieki nad dzieckiem zapewniającego dziecku pozbawionemu opieki rodziny biologicznej, w sposób sprawny i kompleksowy, szanse wychowania w stabilnym, trwałym i rodzinnym środowisku wychowawczym.

Z kolei podstawowym celem ustawy, której projekt zawarto w druku sejmowym nr 3378/VI, zgodnie z jej uzasadnieniem, było kompleksowe uregulowanie problematyki wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej nad dziećmi pozbawionymi prawidłowej opieki rodzicielskiej. Nowy system ma wzmocnić wsparcie dysfunkcyjnej rodziny biologicznej dziecka, a w konsekwencji – w przyszłości ograniczyć liczbę dzieci objętych pieczą zastępczą. W projekcie tym zawarto propozycje zmian dotyczących m.in.: zasad i form funkcjonowania pieczy zastępczej, zasad finansowania wsparcia rodzin dysfunkcyjnych i systemu pieczy zastępczej nad dziećmi oraz zasad organizacji i funkcjonowania postępowania adopcyjnego.

Ustosunkowując się do zarzutów niekonstytucyjności, sformułowanych wobec art. 80 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny, należy stwierdzić, co następuje.

Przepis art. 80 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny stanowi:

„Art. 80. 1. Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, na każde umieszczone dziecko, przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwota:

1) 660 zł miesięcznie - w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej;

2) 1000 zł miesięcznie - w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka."

Artykuł 80 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny został zamieszczony w Dziale III „Piecza zastępcza", rozdziale 2., nazwanym „Rodzinna piecza zastępcza". W zakwestionowanym przepisie ustawodawca przyznał rodzinie zastępczej lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka świadczenie pieniężne na pokrycie kosztów utrzymania każdego dziecka powierzonego pieczy oraz określił wysokość tego świadczenia.

Wnioskodawca pod adresem przytoczonego przepisu skierował zarzuty, że narusza on zasadę ochrony rodziny (art. 18 Konstytucji) oraz zasadę równości (art. 32 Konstytucji).

Przed odniesieniem się do tych zarzutów należy poczynić uwagi o charakterze formalnym.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, każdy wniosek skierowany do Trybunału powinien zawierać zarówno sformułowanie zarzutu niezgodności z Konstytucją, jak i uzasadnienie postawionego zarzutu, z powołaniem dowodów na jego poparcie. Trybunał Konstytucyjny, w wyroku z dnia 3 marca 2011 r. (sygn. akt K 23/09, OTK ZU nr 2/A/2011, poz. 8), stwierdził, że to oznacza, iż „do oceny przepisu konieczne jest przedstawienie argumentów, które przemawiają za stwierdzeniem niezgodności zaskarżonych norm prawnych z normami powołanymi jako podstawa kontroli. Jest to warunek formalny dopuszczalności wniosku".

W piśmiennictwie wskazuje się, że „[t]en, kto kwestionuje daną normę prawną, powinien podać co najmniej jeden argument uzasadniający pogląd o jej niezgodności z normą wskazaną jako norma odniesienia. Wymóg ten odnosi się do każdego z podniesionych zarzutów niezgodności danej normy z inną normą. Brak jakiegokolwiek uzasadnienia wspomnianego zarzutu pociąga za sobą umorzenie postępowania w tym zakresie na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy o TK z uwagi na niedopuszczalność wydania orzeczenia." (K. Wojtyczek, *Ciężar dowodu i argumentacji w procedurze kontroli norm przez Trybunał Konstytucyjny*, „Przegląd Sejmowy" nr 1/2004, s. 17).

W niniejszej sprawie Grupa posłów w *petitum* wniosku zakwestionowała zgodność art. 80 ust. 1 o wspieraniu rodziny z art. 18 i art. 32 Konstytucji. W uzasadnieniu wniosku jednakże nie wyjaśniono, w jaki sposób zaskarżony przepis narusza zasadę ochrony rodziny. Wnioskodawca jedynie przytoczył treść art. 18 Konstytucji oraz wskazał, jak należy rozumieć pojęcie „rodzina" użyte przez ustrojodawcę w tym przepisie konstytucyjnym (s. 4 wniosku).

Ponadto należy zauważyć, że jakkolwiek Grupa posłów jako wzorzec kontroli wskazała cały art. 32 Konstytucji, to jednak w uzasadnieniu wniosku przedstawiono argumentację na rzecz tezy o niezgodności kwestionowanego przepisu z zasadą równości wobec prawa, wyrażoną w art. 32 ust. 1 ustawy zasadniczej. Wnioskodawcy w tym uzasadnieniu nie zamieścili natomiast odrębnej argumentacji przemawiającej za naruszeniem zasady niedyskryminacji, wysłowionej w art. 32 ust. 2 Konstytucji.

Biorąc pod uwagę powyższe, należy stwierdzić, że postępowanie w zakresie badania zgodności art. 80 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny z art. 18 i art. 32 ust. 2 Konstytucji podlega umorzeniu na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym – ze względu na niedopuszczalność wydania wyroku.

W konsekwencji kontrola merytoryczna zakwestionowanego przepisu może być dokonana wyłącznie pod kątem jego zgodności z art. 32 ust. 1 Konstytucji.

Odnosząc się do tego wzorca kontroli należy przypomnieć, że, zgodnie z utrwaloną linią orzeczniczą Trybunału Konstytucyjnego, „równość wobec prawa definiowana jest przez TK jako dyrektywa równego traktowania wszystkich podmiotów prawa (adresatów norm prawnych), charakteryzujących się w równym stopniu daną cechą istotną (relewantną). Cechą wspólną decydującą o podobieństwie danej grupy podmiotów może być zarówno cecha faktyczna, jak i prawna. Ustalenie istnienia istotnej cechy wspólnej dokonuje się z uwzględnieniem treści i celu przepisów, w których zawarta jest kontrolowana norma, niekiedy ma więc ona relatywny charakter (zob. np. orzeczenie z 3 września 1996 r. w sprawie K. 10/96, OTK ZU nr 4/1996, poz. 33; wyrok z 21 września 1999 r. w sprawie K. 6/98, OTK ZU nr 6/1999, poz. 117, pkt 3). Jednocześnie z zasady równego traktowania wynika dyrektywa różnego traktowania podmiotów różnych, a więc niemających relewantnej cechy wspólnej w podanym wyżej rozumieniu." (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 listopada 2010 r., sygn. akt K 27/09, OTK ZU nr 9/A/2010, poz. 109).

Poddanie zaskarżonego przepisu merytorycznej ocenie wymaga uprzedniego przedstawienia w sposób zwięzły rozwiązań dotyczących rodzinnej pieczy zastępczej, uregulowanych w ustawie o wspieraniu rodziny.

Piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców (art. 32 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny).

W ustawie o wspieraniu rodziny przewidziano, że piecza jest sprawowana w formie rodzinnej pieczy zastępczej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej (art. 34). Pierwsza z nich, zgodnie z art. 39 tej ustawy, jest prowadzona w formach rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka. Z kolei instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie: placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego (art. 93 ustawy o wspieraniu rodziny).

Zaznaczyć należy, że ustawodawca dokonał podziału rodzin zastępczych na następujące rodzaje: rodzinę zastępczą spokrewnioną, rodzinę zastępczą niezawodową oraz rodzinę zastępczą zawodową (w tym zawodową pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego i zawodową specjalistyczną). Ponadto, na zasadach określonych w art. 73-75 ustawy o wspieraniu rodziny, rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, na ich wniosek, mogą być wspierane przez rodziny pomocowe.

Stosownie do art. 40 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny, rodzina zastępcza oraz rodzinny dom dziecka zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie, w szczególności:

- traktują dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej,
- zapewniają dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych,
- zapewniają kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych,
- zapewniają rozwój uzdolnień i zainteresowań,
- zaspokajają jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne,
- zapewniają ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka,

- umożliwiają kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.

Rodzinę zastępczą lub rodzinny dom dziecka tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, u których umieszczono dziecko w celu sprawowania nad nim pieczy zastępczej (art. 41 ust. 1 ustawy) .

Wymaga podkreślenia, że w art. 41 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny wprowadzona została nowa definicja rodziny zastępczej spokrewnionej z dzieckiem, uwzględniająca stopień pokrewieństwa. Zgodnie z nią, rodzinę zastępczą spokrewnioną tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. Jednocześnie w ust. 3 art. 41 ustawy o wspieraniu rodziny ustawodawca przesądził, że „rodzinę zastępczą zawodową lub rodzinę zastępczą niezawodową tworzą małżonkowie lub osoba, o których mowa w ust. 1, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka".

Wskazać należy, że rozwiązanie przewidziane w art. 41 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny stanowi realizację jednej z podstawowych dyrektyw prawa rodzinnego, jaką jest preferencyjne traktowanie wstępnych oraz rodzeństwa jako opiekunów. Jest ono zharmonizowane z art. 112^5 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, zgodnie z którym sąd może powierzyć sprawowanie pieczy zastępczej małżonkom albo osobie niepozostającej w związku małżeńskim, którzy są wstępnymi albo rodzeństwem dziecka. Sprawowanie pieczy zastępczej sąd może także powierzyć małżonkom albo osobie niepozostającej w związku małżeńskim, którzy nie są wstępnymi albo rodzeństwem dziecka, jeżeli osoby te zostały wpisane do rejestru osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka albo pełnią już funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka (§ 1.). Jeżeli jest to uzasadnione dobrem dziecka, sąd może tymczasowo, nie dłużej jednak niż na 6 miesięcy, powierzyć pełnienie funkcji rodziny zastępczej

małżonkom albo osobie niepozostającej w związku małżeńskim, którzy nie są wstępnymi albo rodzeństwem dziecka, niespełniającym warunku niezbędnych szkoleń, określonego w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dotyczących rodzin zastępczych (§ 2).

Podstawą umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej jest orzeczenie sądu. W razie, gdy istnieje pilna konieczność zapewnienia dziecku opieki zastępczej, umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej jest możliwe na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka, na podstawie umowy zawartej między rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka a starostą właściwym ze względu na miejsce zamieszkania tej rodziny lub miejsce prowadzenia rodzinnego domu dziecka. O zawartej umowie starosta zawiadamia niezwłocznie sąd (art. 35 ustawy o wspieraniu rodziny).

Zaznaczyć należy, że, stosownie do art. 36 ustawy o wspieraniu rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka następuje po uzyskaniu zgody – odpowiednio – rodziców zastępczych albo prowadzącego rodzinny dom dziecka.

Przepis art. 53 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny stanowi, że w rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinie zastępczej niezawodowej, w tym samym czasie, może przebywać łącznie nie więcej niż 3 dzieci lub osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej. Gdy zaistnieje konieczność umieszczenia w rodzinie zastępczej rodzeństwa, liczba dzieci w rodzinie zastępczej może się zwiększyć. W przypadku rodzinnego domu dziecka określono, że może w nim przebywać, w tym samym czasie, łącznie nie więcej niż 8 dzieci lub osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej.

Ustawodawca nie wprowadził natomiast ograniczeń liczby dzieci, które w tym samym czasie mogą przebywać w rodzinie zastępczej spokrewnionej.

Rodzinie zastępczej udzielana jest pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka. Zasady udzielania tej

pomocy uregulowane zostały w art. 80 ustawy o wspieraniu rodziny. W przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej, na każde umieszczone w niej dziecko przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania tego dziecka, nie niższe niż kwota 660 zł miesięcznie, z kolei w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka wskazane świadczenie nie może być niższe niż kwota 1000 zł miesięcznie. Jeżeli dziecko otrzymuje alimenty, rentę rodzinną lub uposażenie rodzinne, to wysokość przyznanego mu świadczenia pomniejsza się o kwotę nie wyższą niż 50% przyznanych kwot wynikających z tych tytułów, nie więcej jednak niż o 80% kwoty świadczenia miesięcznego. Rodzinie zastępczej na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 200 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka (art. 81 ustawy o wspieraniu rodziny).

Możliwość uzyskania szeregu dodatkowych świadczeń pieniężnych wynika także z innych przepisów ustawy o wspieraniu rodziny (art. 81-84).

Ponadto, zgodnie z art. 91 ustawy o wspieraniu rodziny, rada powiatu może, w drodze uchwały, podnieść wysokość świadczeń pieniężnych określonych w art. 80 ust. 1, art. 81, art. 83 i art. 85 tej ustawy.

Zaznaczyć także należy, że ustawodawca przewidział, iż rodzinie zastępczej zawodowej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługuje wynagrodzenie (art. 85 ustawy o wspieraniu rodziny).

Stosownie do art. 3 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny, obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, której zakres ustalony został tą ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej, z tym że organizacja pieczy zastępczej należy

do powiatu (art. 32 ust. 2 tej ustawy). Zadania te są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości (ust. 3 w art. 3 ustawy).

Przechodząc do oceny art. 80 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny pod kątem zgodności z art. 32 ust. 1 Konstytucji, stwierdzić należy, że Grupa posłów upatruje naruszenia zasady równości wobec prawa w zróżnicowaniu wysokości kwoty świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej oraz rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka. Wskazuje, że rodzinie zastępczej spokrewnionej ustawodawca przyznał świadczenie nie niższe niż kwota 660 zł miesięcznie na każde dziecko, podczas gdy rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnemu domowi dziecka zagwarantowano świadczenie w kwocie nie niższej niż 1000 zł miesięcznie na każde dziecko. Ponadto Wnioskodawca argumentuje, że ustawa o wspieraniu rodziny „nie różnicuje obowiązków nakładanych na rodziny zastępcze spokrewnione, zawodowe, niezawodowe oraz rodzinne domy dziecka".

Oceniając zakwestionowaną regulację pod kątem zgodności z zasadą równości należy zacząć od stwierdzenia, że pogląd Wnioskodawcy, jakoby wszystkie podmioty wskazane w art. 80 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny miały nałożone tożsame obowiązki, jest nietrafny. Przykładowo, ustawa o wspieraniu rodziny nie wymaga od rodziny zastępczej spokrewnionej udokumentowania posiadania kwalifikacji do pełnienia tej funkcji. Przede wszystkim jednak należy wskazać, że mogący tworzyć rodzinę zastępczą spokrewnioną - a więc małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka - są osobami, na których, zgodnie z Kodeksem rodzinnym i opiekuńczym, ciąży obowiązek alimentacyjny.

Trybunał Konstytucyjny, wypowiadając się w wyroku dnia 29 marca 2012 r., sygn. akt K 27/08, OTK ZU nr 3/A/2012, poz. 27) na temat obowiązku alimentacyjnego, stwierdził, że <<Obowiązek wzajemnego wspierania się członków rodziny, znajdujący wyraz w odpowiednim ukształtowaniu obowiązku alimentacyjnego, stanowi jedno z podstawowych założeń polskiego prawa rodzinnego. Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Nr 9, poz. 59, ze zm.; dalej: k.r.o.). "Obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo". Wskazany obowiązek wynika także z regulacji art. 23 i art. 27 k.r.o., które stanowią, że małżonkowie są zobowiązani do współdziałania dla dobra rodziny oraz zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli, oraz, co istotne, do wzajemnej pomocy. Treścią obowiązku alimentacyjnego jest więc dostarczenie uprawnionemu środków utrzymania, a tym samym zaspokojenie jego bieżących potrzeb (zob. J. Ignaczewski, Obowiązek alimentacyjny po nowelizacji. Art. 128-1441 KRO. Komentarz, Warszawa 2009, s. 14). W literaturze podkreśla się rolę prawa alimentacyjnego: "Mocne uzasadnienie aksjologiczne obowiązków alimentacyjnych oraz ich doniosłe znaczenie zarówno dla losów jednostek, jak i funkcjonowania społeczeństwa, jest powodem, dla którego powstają one z mocy prawa, a ich istnienie i zakres regulują normy bezwzględnie obowiązujące, które nie pozwalają stronom na swobodne kształtowanie treści łączącego ich stosunku prawnego. Wskazują też tego spośród członków rodziny, który zobowiązany jest do łożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, oraz określają reguły powstania obowiązku osób zobowiązanych w dalszej kolejności. Orzeczenie sądu w sprawie o alimenty nie kreuje więc tego obowiązku, lecz konkretyzuje go, wskazując strony stosunku alimentacyjnoprawnego, jego zakres i sposób realizacji" (M. Andrzejewski, Komentarz do art. 128, [w:] Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, red. H. Dolecki i T. Sokołowski, Warszawa 2010,

s. 731). Obowiązek alimentacyjny ma charakter bezwzględny i wobec tego strony nie mogą znieść tego obowiązku w formie zawarcia umowy. Wypełnianie obowiązku alimentacyjnego może przybrać postać zarówno świadczeń dobrowolnych, jak i może być następstwem dochodzenia ich przed sądem.>>

Biorąc pod uwagę powyższe, należy zauważyć, że na podstawie art. 80 ust. 1 ustawy o wpieraniu rodziny, w którym zawarta jest kontrolowana norma, nie można wskazać istotnej cechy wspólnej uzasadniającej jednakowe traktowanie wskazanych przez Wnioskodawcę grup podmiotów, a mianowicie tych będących rodziną zastępczą spokrewnioną oraz tych będących rodziną zastępczą zawodową, rodziną zastępczą niezawodową lub rodzinnym domem dziecka. Trudno przede wszystkim mówić o cesze relewantnej między osobami, które mają obowiązek alimentacyjny względem dzieci objętych ich pieczą, a podmiotami, które takiego obowiązku nie mają. Ich sytuacja prawna nie jest tożsama. Nie można zatem domagać się wsparcia finansowego na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w równej wysokości dla tych dwóch różnych grup podmiotów, którymi, z jednej strony, jest rodzina zastępcza spokrewniona, zaś z drugiej strony – rodzina zastępcza zawodowa, rodzina zastępcza niezawodowa lub rodzinny dom dziecka. Tym samym te dwie różniące się grupy ustawodawca mógł, a nawet powinien potraktować odmiennie.

Zauważyć należy, że w piśmiennictwie opowiedziano się za wprowadzeniem rozróżnień w wysokości wypłacanych świadczeń pieniężnych według kryterium istnienia lub nieistnienia relacji prawnorodzinnych pomiędzy dzieckiem a osobami pełniącymi dla niego funkcję rodziny zastępczej, z uwzględnieniem reguł prawa alimentacyjnego. Wskazano, że „jeżeli bowiem dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych u krewnych przysługiwały od niech alimenty, to dla zapewnienia równości wobec prawa wszystkich dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, wspomniana grupa powinna otrzymywać kwoty odpowiednio niższe. W przeciwnym bowiem razie dzieciom umieszczonym u osób niezobowiązanych do alimentacji przysługiwałyby tylko

świadczenia socjalne, a innym zarówno owe świadczenia, jak i alimenty." (M. Andrzejewski, *Spór o zasady wypłacania świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania wychowanka rodziny zastępczej* [w] *System Prawa Prywatnego. Prawo rodzinne i opiekuńcze*, Tom 12, red. T. Smyczyński, Warszawa 2011, s. 477).

Reasumując, należy stwierdzić, że art. 80 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny mieści się w granicach swobody ustawodawcy w ustalaniu wysokości świadczeń na rzecz dzieci korzystających z różnych form pieczy zastępczej i nie narusza wyrażonej art. 32 ust. 1 Konstytucji zasady równości wobec prawa.

Ustosunkowując się do zarzutów niekonstytucyjności, sformułowanych pod adresem art. 244 ust. 4 i art. 245 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny, należy stwierdzić, co następuje.

Dla analizy zarzutów Wnioskodawcy należy przytoczyć treść zakwestionowanych przepisów, przy czym – dla jasności – konieczne jest przytoczenie w całości wymienionych artykułów ustawy o wspieraniu rodziny.

Artykuł 244 ustawy o wspieraniu rodziny ma następujące brzmienie:

„1. Publiczne ośrodki adopcyjno-opiekuńcze ulegają likwidacji z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Pracownicy ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, o których mowa w ust. 1, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się pracownikami starostwa powiatowego.

3. W przypadku wyznaczenia, na podstawie art. 241 ust. 2, na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jednostki organizacyjnej powiatu, osoby, o których mowa w ust. 2, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się pracownikami tej jednostki.

4. Prowadzący postępowania adopcyjne pracownicy publicznych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, w których w 2010 r. przeprowadzono co najmniej 10 procedur adopcyjnych zakończonych przysposobieniem dziecka

oraz prowadzący postępowania adopcyjne pracownicy publicznych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych prowadzących do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wojewódzki bank danych, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się pracownikami urzędu marszałkowskiego, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. W przypadku wyznaczenia do prowadzenia wojewódzkiego banku danych ośrodka adopcyjnego utworzonego na podstawie art. 241 ust. 1, prowadzonego przez samorząd województwa, pracownicy zatrudnieni w publicznym ośrodku adopcyjno-opiekuńczym prowadzącym do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wojewódzki bank danych stają się pracownikami tego ośrodka."

Z kolei art. 245 ustawy o wspieraniu rodziny stanowi:

„Art. 245. 1. Podmiotom prowadzącym niepubliczne ośrodki adopcyjno-opiekuńcze przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w których w 2010 r. przeprowadzono co najmniej 20 procedur adopcyjnych zakończonych przysposobieniem dziecka, marszałek województwa zleca prowadzenie ośrodka adopcyjnego na okres co najmniej 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Ośrodki adopcyjne, o których mowa w ust. 1, mogą zostać wyznaczone do prowadzenia wojewódzkiego banku danych."

Rozważania dotyczące znaczenia zakwestionowanych przepisów warto poprzedzić kilkoma uwagami ogólnymi.

Należy stwierdzić, że w przytoczonych przepisach, które zostały zamieszczone w dziale IX ustawy o wspieraniu rodziny, noszącym tytuł „Przepisy przejściowe i końcowe", ustawodawca uregulował szereg kwestii intertemporalnych dotyczących publicznych i niepublicznych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, które działały do dnia wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny.

Publiczne ośrodki adopcyjno-opiekuńcze były prowadzone przez powiat, zaś niepubliczne - przez podmioty uprawnione, określone w rozporządzeniu

Ministra Polityki Społecznej z dnia 6 października 2004 r. w sprawie podmiotów uprawnionych do zakładania i prowadzenia niepublicznych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych oraz stażu pracy i kwalifikacji wymaganych od osób zatrudnionych w publicznych i niepublicznych ośrodkach adopcyjno-opiekuńczych, a także warunków lokalowych, jakimi powinny dysponować te ośrodki (Dz. U. Nr 226, poz. 2293).

Stosownie do § 1 tego rozporządzenia, niepubliczne ośrodki adopcyjno-opiekuńcze mogły być zakładane przez:

- stowarzyszenia i fundacje zarejestrowane i działające w Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli ich statuty przewidują udzielanie pomocy dzieciom i rodzinie,
- Kościół Katolicki, inne kościoły i związki wyznaniowe, działające w Rzeczypospolitej Polskiej, o sytuacji prawnej uregulowanej ratyfikowaną umową międzynarodową albo odrębną ustawą, a także zarejestrowane, których statuty przewidują udzielanie pomocy dzieciom i rodzinie,
- osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych, o których mowa w pkt 2, jeżeli dotychczas prowadzona przez nie działalność charytatywno-opiekuńcza daje rękojmię należytego wykonywania zadań ośrodka.

Ich prowadzenie wymagało ponadto uzyskania wpisu do rejestru ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, o którym mowa w art. 84 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej.

Zadania ośrodków adopcyjno-opiekuńczych określały przepisy art. 82 i 83 tej ustawy. Stosownie do tych przepisów, ośrodek adopcyjno-opiekuńczy m.in.:

- prowadził poradnictwo dla dzieci i rodziców oraz terapię rodzinną dla rodziców dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,

- współpracował z placówką rodzinną w zakresie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w tej placówce,

- prowadził działalność diagnostyczno-konsultacyjną, której celem było pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka, pełnienia funkcji rodzin zastępczych i prowadzenia placówek rodzinnych, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób prowadzących rodziny zastępcze i placówki rodzinne oraz rodziców naturalnych dzieci objętych tymi formami opieki,

- wspierał rodziny naturalne w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez prowadzenie poradnictwa rodzinnego i terapii rodzinnej.

Ponadto ośrodek adopcyjno-opiekuńczy wyznaczony przez wojewodę prowadził bank danych o rodzinach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, rodzinach zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka oraz dzieciach oczekujących na przysposobienie, w granicach województwa.

Ustawa o wspieraniu rodziny wprowadziła nowe zasady organizacji i funkcjonowania zarówno pieczy zastępczej, jak też postępowania adopcyjnego. Dotychczasowe zadania ośrodków adopcyjno-opiekuńczych w zakresie pieczy zastępczej przeszły zasadniczo do kompetencji organizatora oraz koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Z kolei problematyka dotycząca prowadzenia procedur przysposobienia oraz przygotowanie osób zgłaszających gotowość do przysposobienia dziecka stała się wyłączną domeną ośrodka adopcyjnego (art. 154 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny). Zgodnie z art. 154 ust. 2 tej ustawy, ośrodek adopcyjny prowadzi samorząd województwa lub podmiot, któremu samorząd województwa zlecił realizację tego zadania, na podstawie art. 190. Zlecenie prowadzenia ośrodka adopcyjnego następuje na okres co najmniej 5 lat.

Stosownie do art. 190 ustawy o wspieraniu rodziny:

„1. Organy jednostek samorządu terytorialnego mogą zlecić realizację zadań, o których mowa w art. 10 ust. 1, art. 18 ust. 2 i 3, art. 60 ust. 1, art. 76 ust. 1, art. 93 ust. 2 i 3 i art. 154 ust. 2:

1) organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność w zakresie wspierania rodziny, pieczy zastępczej lub pomocy społecznej;

2) osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym działającym na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancji wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej lub pomocy społecznej.

2. Do zlecania realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, stosuje się ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie".

W przepisach przejściowych, zamieszczonych w art. 241 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny, ustawodawca zobowiązał marszałków województw do utworzenia, w terminie do dnia 31 grudnia 2011 r., ośrodków adopcyjnych, a starostów – do wyznaczenia, w terminie do dnia 31 grudnia 2011 r., organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Stosownie do art. 241 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny, marszałkowie województw oraz starostowie mogli zlecić realizację wskazanych zadań, na zasadach, o których mowa w art. 190 tej ustawy. Ustawodawca w ustawie o wspieraniu rodziny nie przesądza, w jakiej formie powinny funkcjonować ośrodki adopcyjne. Oznacza to, że wybór tej formy zależy od samorządu województwa (pomimo tego, że prowadzenie ośrodków adopcyjnych jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej).

Jednocześnie, na mocy art. 244 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny, z dniem 1 stycznia 2012 r., tj. z dniem wejścia w życie tej ustawy, uległy likwidacji dotychczasowe publiczne ośrodki adopcyjno-opiekuńcze. Likwidacja

tych ośrodków nie wymagała uzyskania zgody wojewody, gdyż dochodziło do niej z mocy samego prawa z dniem wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny, a ich zadania przejmował ośrodek adopcyjny prowadzony przez samorząd województwa albo podmiot, któremu zlecono realizację tego zadania (art. 154 ust. 2).

Wymogiem likwidacji nie zostały objęte niepubliczne ośrodki adopcyjno-opiekuńczego. Ustawodawca uznał bowiem, że podmioty te działały dotychczas na odmiennych zasadach.

Podkreślić należy, że w pozostałych przepisach art. 244 ustawy o wspieraniu rodziny, tj. ust. 2-5, zostały zamieszczone szczególne regulacje, dotyczące sytuacji prawnej pracowników zniesionych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych. Ustawodawca przyjął, że zgodnie z tymi przepisami pracownicy likwidowanych publicznych ośrodków adopcyjno – opiekuńczych staną się pracownikami, odpowiednio: starostwa powiatowego, urzędu marszałkowskiego, jednostki organizacyjnej powiatu albo ośrodka adopcyjnego prowadzącego wojewódzki bank danych.

W art. 244 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny przewidziano zasadę, że pracownicy tych ośrodków stają się pracownikami starostwa powiatowego. Wyjątki od tej zasady wprowadzono w art. 244 ust. 3 - 5 ustawy poprzez określenie w sposób odmienny nowych miejsc pracy w następujących sytuacjach:

1) jeżeli na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zostanie wyznaczona jednostka organizacyjna powiatu, to wówczas pracownicy ośrodków adopcyjno-opiekuńczych stają się pracownikami tej jednostki;

2) jeżeli publiczny ośrodek adopcyjno-opiekuńczy w 2010 r. przeprowadził co najmniej 10 procedur adopcyjnych zakończonych przysposobieniem dziecka albo publiczny ośrodek adopcyjno-opiekuńczy prowadził wojewódzki bank danych, to wówczas prowadzący postępowania adopcyjne pracownicy tego ośrodka stają się pracownikami urzędu

marszałkowskiego; oznacza to, że pracownicy, którzy prowadzili inne zadania niż procedury przysposobienia (np. przygotowanie rodzin zastępczych czy współpraca z placówką rodzinną), pracownicy zapewniający obsługę administracyjną – sekretarka czy pracownik do spraw kadr – nie są objęci tym rozwiązaniem; pracownicy ci mieli stać się pracownikami starostwa powiatowego, chyba że zaistniałaby sytuacja, o której mowa w pkt 1;

3) jeżeli do prowadzenia wojewódzkiego banku danych zostanie wyznaczony, utworzony zgodnie z nowymi przepisami, publiczny ośrodek adopcyjny, to wówczas wszyscy pracownicy zatrudnieni w publicznym ośrodku adopcyjno-opiekuńczym prowadzącym do dnia wejścia w życie ustawy wojewódzki bank danych stają się pracownikami tego ośrodka.

W art. 244 ust. 2-5 ustawy o wspieraniu rodziny, a w tym w zakwestionowanym przez Wnioskodawcę ust. 4, uregulowano zatem w sposób szczególny następstwo prawne w stosunkach pracy pracowników zlikwidowanych publicznych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych (w pozostałym zakresie stosuje się konstrukcje określone w art. 23^1 Kodeksu pracy).

Wbrew twierdzeniom Wnioskodawcy, w art. 244 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny ustawodawca nie „ustala limitu potrzebnego do funkcjonowania ośrodków adopcyjnych publicznych na poziomie 10 zakończonych przysposobieniem procedur adopcyjnych w 2010 r." Jak już wspominano, zaskarżony przepis służy ochronie stosunku pracy byłych pracowników zniesionych publicznych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, nie reguluje natomiast funkcjonowania ani tych ośrodków, ani nowych ośrodków adopcyjnych. Jak już wskazano, kwestia likwidacji tych pierwszych została bowiem jednoznacznie przesądzona w art. 244 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny, utworzenie zaś ośrodków adopcyjnych uregulowano we wskazanych wyżej przepisach ustawy o wspieraniu rodziny.

Z kolei, zgodnie z art. 245 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny, podmiotom prowadzącym niepubliczne ośrodki adopcyjno-opiekuńcze przed dniem wejścia w życie tej ustawy, w których w 2010 r. przeprowadzono co najmniej 20 procedur adopcyjnych zakończonych przysposobieniem dziecka, marszałek województwa zobowiązany był zlecić prowadzenie ośrodka adopcyjnego na okres co najmniej 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Podmiot, któremu należało zlecić prowadzenie ośrodka adopcyjnego, został zatem wprost wskazany w tym przepisie (niepubliczny ośrodek adopcyjno – opiekuńczy, który przeprowadził co najmniej 20 procedur adopcyjnych), co oznacza, że wobec takich podmiotów nie stosuje się przepisów dotyczących wyłaniania podmiotów na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ustawa ta znajdzie dopiero zastosowanie po rozwiązaniu stosunków zlecenia powstałych na podstawie art. 245 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny.

Wnioskodawca zarzucił, że art. 244 ust. 4 i art. 245 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny są niezgodne z art. 18 i art. 32 Konstytucji.

Uzasadniając pierwszy zarzut stwierdzono, że zakwestionowane przepisy naruszają klauzulę dobra rodziny oraz ochrony małżeństwa i rodzicielstwa, wyrażoną w art. 18 Konstytucji, ponieważ na skutek likwidacji ośrodków adopcyjno-opiekuńczych doszło do „drastycznego" utrudnienia procedur adopcyjnych zmierzających do przysposobienia, co spowodowało „znaczne zmniejszenie ilości przeprowadzanych adopcji". Z kolei sprzeczność z zasadą równości (art. 32 Konstytucji), zdaniem Wnioskodawcy, powoduje wprowadzenie zróżnicowanego limitu potrzebnego dla funkcjonowania publicznych ośrodków adopcyjnych oraz niepublicznych ośrodków adopcyjnych.

Kierując się przedstawionym rozumieniem treści zaskarżonych przepisów, należy dojść do wniosku, że zarzuty Grupy posłów są niezasadne. Stanowisko zajęte przez Wnioskodawcę co do niezgodności art. 244 ust. 4 i art.

245 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny z klauzulą dobra rodziny oraz ochrony małżeństwa i rodzicielstwa, wyrażoną w art. 18 Konstytucji, oraz z zasadą równości, wyrażoną w art. 32 Konstytucji, jest oparte na błędnym odczytaniu kwestionowanych przepisów. W konsekwencji argumenty na poparcie zarzutów niekonstytucyjności są chybione.

Biorąc pod uwagę powyższe, należy stwierdzić, że Wnioskodawca nie obalił domniemania konstytucyjności art. 244 ust. 4 i art. 245 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny. Uprawniony jest zatem pogląd, że zakwestionowane przepisy nie naruszają art. 18 i art. 32 Konstytucji.

Z powyższych względów, przedstawiam stanowisko jak na wstępie.

z upoważnienia
Prokuratora Generalnego
Robert Hernand
Zastępca Prokuratora Generalnego